

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 071 1215/99-2039
Signatura: bg1bs103

Oblastní pracoviště č. 7 České Budějovice
Okresní pracoviště České Budějovice

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola: Základní škola Dr. Miroslava Tyrše, Hrdějovice
okr. České Budějovice, Školní čp. 108, 373 61 Hrdějovice

IZO: 107 720 043

Identifikátor ředitelství: 600 057 402

Ředitelka školy: Mgr. Vlasta Sitterová

Zřizovatel: obec Hrdějovice

Adresa zřizovatele: Dlouhá 221, 373 61 Hrdějovice

Příslušný školský úřad: ŠÚ České Budějovice, Nerudova 59, 370 04

Termín inspekce: 15. - 16. duben 1999

Inspektoři: Mgr. M. Doležal, Mgr. V. Drsová, PaedDr. A. Stachová

Předmět inspekce: Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
Podmínky a průběh vzdělávání

Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá: plán práce školy, třídní knihy, tematické plány, řád školy, rozvrhy tříd, záznamy z hospitací

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Tuto neúplnou základní školu s 1. - 5. postupným ročníkem navštěvuje v letošním roce 105 žáků. Škola, která v uplynulých letech prošla rekonstrukcí, je umístěna v jednopatrové budově s půdní vestavbou. Každá třída má svou vlastní učebnu, kromě nich jsou zde sborovna, ředitelna, místnost pro školní družinu a místnost pro výdej obědů, které jsou dováženy z mateřské školy. Vzhledem k velikosti vnitřních prostor budovy jsou šatny umístěny na chodbách, popřípadě si žáci odkládají ve třídách. Škola nemá tělocvičnu, výuka tělesné výchovy probíhá ve třídách, za příznivého počasí je využívána přilehlá školní zahrada. Bylo zakoupeno alespoň některé nejzákladnější tělovýchovné nářadí a náčiní, které je možné ve třídách využít.

Téměř ve všech učebnách bylo postupně renovováno či obměněno jejich zařízení. Učebnice pro výuku mají schvalovací doložku MŠMT ČR, postupně se obměňuje knižní fond ve školní knihovně, žáci mohou pracovat také s moderními encyklopediemi. Didaktická technika je zastoupena v dostatečném množství, chybí pouze zpětný projektor. Pro řízení je k dispozici jeden počítač, kromě toho se škole podařilo jako sponzorský dar získat další dva počítače, které se používají pro výuku v počítačovém kroužku.

Ve škole je vcelku dostatek pomůcek pro výuku, ve 2. a 3. ročníku se ještě doplňují.

Oblast materiálně technických podmínek je s výjimkou tělocvičny na spíše nadprůměrné úrovni.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Opravená školní budova, její vnější vzhled i upravený interiér navozují příjemné pracovní prostředí. Rovněž esteticky vyzdobené třídy jsou podnětné a motivující. Ve třídách mohou žáci relaxovat na odpočinkových plochách. Rozvrh hodin i délka přestávek jsou stanoveny v souladu s vyhláškou č. 291/1991 Sb. Výška lavic a pracovních stolků odpovídá věku žáků.

Prostřednictvím smlouvy uzavřené s firmou Laktea zajišťuje škola pro zájemce nápoje.

Psychohygienické podmínky výuky jsou na nadprůměrné úrovni.

3 Hodnocení personálních podmínek

Ve škole působí pět pedagogických pracovníků. Tři z nich jsou odborně i pedagogicky způsobilé pro daný typ školy, dvě mají odbornou způsobilost pro 2. stupeň, s výukou na 1. stupni však mají dlouholeté zkušenosti. Dále zde působí vychovatelka školní družiny a dvě externí pracovnice pro výuku anglického jazyka a náboženství. Provoz školy zajišťuje školník a dvě uklízečky.

Současné personální obsazení vyhovuje podmínkám školy, je na nadprůměrné úrovni.

4 Plnění učebních osnov

Ve škole se vyučuje podle schváleného vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Hodinové dotace jednotlivých ročníků a předmětů jsou v souladu se zvoleným programem. Jako nepovinný předmět nabízí škola žákům výuku náboženství. Z kontroly třídních knih, předložených tematických plánů a z hospitací vyplývá, že učební osnovy jsou průběžně plněny. Výjimku tvoří tělesná výchova, kde vzhledem k již zmiňovaným podmínkám není možné osnovy předmětu beze zbytku splnit.

Plavecký výcvik v rozsahu 10 hodin absolvují každoročně všichni žáci školy. Dopravní výchova je vyučována v rámci prvouky a tělesné výchovy, k procvičení pravidel chování v silničním provozu využívají žáci i koberců s dopravními motivy, které jsou umístěny ve třídách. Kromě toho se pořádají školní kola soutěže Zebra a Pozor, stůj, červená.

Výchovně vzdělávací program školy je vhodně doplněn nabídkou zájmových aktivit. Žáci si mohou vybrat kroužek informatiky, výtvarné techniky, dovedných rukou, hasičský, literární, čtenářský a čtenářský klub.

Učební osnovy jsou řádně plněny, dílčí nedostatky nezaviněné školou jsou v plnění osnov tělesné výchovy.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Český jazyk

Hospitace proběhly ve všech třídách. Společným rysem výuky bylo podnětné pracovní prostředí a příjemný styl výuky s pozitivním průběžným hodnocením.

Vyučující 1. ročníku vycházela z přirozené zvědavosti žáků, vhodně je motivovala a získala pro spolupráci. Žáci velmi dobře zvládli čtení nového textu, vyučující rozvíjela jejich komunikační dovednosti a posilovala i paměť. Většina žáků četla text ze slabikáře plynule a výrazně. Využití názorných pomůcek přispívalo k zprostředkování poznání pro žáky přiměřenou a poutavou formou. V závěru hodiny žáci psali netradičním, kooperativním a příkladným způsobem diktát.

Hodina jazykového vyučování ve 2. ročníku byla velmi dobře promyšlena, cílem hodiny bylo zábavnou formou procvičit pravopisné dovednosti a upevnit si nejdůležitější slovní druhy. Učitelka opakovala se žáky učivo optimálně zvoleným didaktickým postupem, třem žákům podle potřeby věnovala individuální specializovanou péči. Vyučující střídala frontální práci s prací skupinovou a individuální, žáci pracovali v lavicích i v prostoru celé třídy. Učitelka vedla úspěšně žáky k tvořivosti a podporovala využívání bohaté slovní zásoby. Výborně se uplatnily prvky hudební výchovy, píseň s doprovodem klávesového nástroje, procvičení rytmu s bubínkem a relaxace při hudbě. Vyučovací hodina odpovídala požadavkům na moderní výuku, byla příkladná.

Také výuka ve 3. ročníku probíhala na vysoké profesní úrovni. I zde vyučující střídala činnosti tak, aby zvládnutí základů českého pravopisu bylo pro žáky zajímavé, využívala k tomu pestrých metod a forem práce. Žáci při výuce prokázali, že bezpečně ovládají základy pravopisu stanovené učebními osnovami. K zapamatování učiva přispěly také názorné pomůcky a žakovské slovníčky. Cennými prvky ve výuce byla spolupráce mezi žáky, hodnocení a sebehodnocení. Žáci velmi dobře zvládají čtenářské dovednosti, jsou vedeni ke čtenářství, jejich kladný vztah ke knihám se odráží ve vzorně vedených čtenářských denících.

Výuka ve 4. ročníku začínala opakováním spíše v tradičním stylu s převahou verbálního procvičování. V druhé části hodiny žáci spolupracovali ve dvojicích a plnili úkoly zaměřené na práci s textem, jednotlivými větami a slovními druhy. Žákům dobře pomáhaly předem vyrobené didaktické pomůcky. Slohové téma „Zvířátko, které bych chtěl“ žáky zaujalo a bylo výchovně dobře využito.

Hodina v 5. ročníku se odvíjela v příjemném pracovním tempu, vycházela z úvodní písně s doprovodem kytary a vtipně pokračovala didaktickými hrami k procvičení učiva. Vhodně byl využit i diktát, při práci ve skupinách žáci splnili zadané úkoly a prokázali schopnost vzájemné spolupráce. Žáci byli velmi aktivní. Hodina byla efektivní.

Grafomotorické dovednosti žáků jsou rozvíjeny v souladu s požadavky osnov. Sešity žáků jsou pravidelně kontrolovány a opravovány. Ve 4. ročníku bylo shledáno, že jsou velmi často psány diktáty. Klasifikace diktátů ve 4. a 5. ročníku vychází z počtu chyb, nezohledňuje počet zvládnutých pravopisných jevů. Tato skutečnost se dotýká zvláště žáků méně úspěšných.

Všechny učitelky vedou žáky k práci s informacemi, učí je vyhledávat a třídit poznatky. Podněcují v nich aktivitu a stimulují je k dalšímu poznávání. K tomu výrazně přispívá podnětné prostředí tříd s encyklopediemi, zajímavými knihami, výstavkami a k věku žáků přiměřeně zpracovanými přehledy učiva. Žáci velmi dobře zvládají čtenářské dovednosti a umějí pracovat s textem. Velmi dobře se vyjadřují a na otázky pohotově reagují, umějí využívat jazyka jako nástroje k ústnímu i písemnému dorozumívání.

Všechny sledované hodiny byly kvalitní, dosahovaly vynikající až spíše nadprůměrné úrovně. Kvalita výuky je celkově hodnocena jako nadprůměrná.

Matematika

Hospitovány byly hodiny ve 2., 4. a 5. ročníku. Všechny sledované hodiny se vyznačovaly vstřícným přístupem učitelek k žákům.

Hodina geometrie ve 2. ročníku byla výborně připravená. Učitelka dbala na správné utváření matematických představ, výuku opírala o názorné vyučování, vhodně zařadila také problémové úlohy. Využitím různých forem práce udržela žáky ve vysoké aktivitě po celou hodinu. Žáci byli vedeni k přesnému matematickému vyjadřování, z jejich písemných a grafických projevů je zřetelné, že kvalitě rýsování je již od 2. ročníku věnována patřičná pozornost.

Výuka ve 4. ročníku byla po úvodním opakování věnována zavádění nového pojmu - zlomků. K motivaci učitelka vhodně využila příkladů ze života, na které žáci dobře reagovali. Žáci vyvozovali nové učivo na základě praktických úkolů - skládání kruhu na díly, zadanou problémovou úlohu převážně úspěšně vyřešili. Učitelka ponechala žákům při plnění úkolů přiměřenou volnost, podle potřeby se některým individuálně věnovala.

V 5. ročníku učitelka opakovala starší látku formou skupinové práce. Bylo zřejmé, že tato metoda je v hodinách běžně využívána. Žáci pracovali s chutí a se zájmem, zapojeni byli vždy všichni členové skupin. Při výkladu nové látky byli aktivní, s učitelkou velmi dobře spolupracovali.

Sledované hodiny jsou hodnoceny ve škále od vynikající po spíše nadprůměrnou, kvalita výuky matematiky je nadprůměrná.

Praktické činnosti, přírodověda

Hospitace proběhly ve dvou hodinách praktických činností v 1. a 3. ročníku a v hodině přírodovědy v 5. ročníku.

Všechny hodiny byly dobře členěny a organizovány, pro práci byli žáci vždy vhodně motivováni. V hodině přírodovědy vyučující výborně využila zkušeností žáků, důraz byl kladen také na vyhledávání nových informací, rozvoj komunikačních dovedností a vzájemnou spolupráci. K efektivitě hodin praktických činností přispívala organizace práce a praktické využití činností, které měly konkrétní výsledek. Ze vztahu k práci je zřejmé, že žáci průběžně získávají základní a praktické pracovní dovednosti z různých oblastí, a učí se dodržovat zásady bezpečnosti.

Úroveň výuky bloku předmětů je hodnocena jako nadprůměrná.

Tělesná výchova

Sledované hodiny v 1. a 4. ročníku probíhaly vzhledem k nepříznivému počasí ve třídě. Po stránce organizační a metodické bylo v hodinách uděláno maximum, které stísněné prostory třídy dovolují. Vyučující se snažily o co největší zapojení všech žáků, dbaly na správné provádění cviků a na dodržování pravidel bezpečného cvičení v takto omezeném prostoru. Žáci cvičili ve dvou skupinách, náplní hodin byla v převážné míře gymnastická cvičení přizpůsobená podmínkám.

Vzhledem k uvedeným podmínkám je výuka tělesné výchovy hodnocena jako průměrná.

6 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Vztahy mezi učitelkami a žáky vytvářejí příznivý prostor pro formování správných postojů žáků a vytváření pocitu sounáležitosti se školou a obcí. Žáci jsou vedeni k dodržování pravidel mezilidských vztahů. Chování a vystupování žáků v době inspekce bylo kultivované a zdvořilé. Škola nabízí poměrně širokou nabídku zájmových aktivit a významně se tak podílí na výchově ke zdravému životnímu stylu a formování osobnosti žáků.

Žáci jsou ze svých znalostí čtvrtletně testováni prověřkami, které pro ně připravují vyučující. Využívají se rovněž testy z hlavních předmětů zapůjčené ze spádové školy. Škola každoročně získává informace o prospěchu a chování žáků, kteří pokračují v plnění povinné školní docházky v městských školách. O kvalitní práci školy svědčí fakt, že v loňském roce bylo pět žáků 5. ročníku přijato na víceletá gymnázia.

Z kvality výuky vyplývá, že žáci odcházejí ze školy kvalitně připraveni.

Tato oblast je hodnocena jako nadprůměrná.

ZÁVĚRY

Po stránce personální je škola velmi dobře zabezpečena. Výuka je kvalitní, vyučující přistupují k výchovně vzdělávacímu procesu zodpovědně. Škola vytváří dostatečný prostor pro individuální rozvoj osobnosti žáků.

Materiálně technické podmínky výuky jsou na standardní úrovni. Velmi pěkně esteticky působí třídy ve vestavěných půdních prostorech, škola však citelně postrádá tělocvičnu. Učební osnovy jsou s výjimkou tělesné výchovy řádně plněny.

razítko

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu Miroslav Doležal v. r.

členové týmu Věra Drsová v. r.

Alena Stachová v. r.

V Českých Budějovicích dne 11. května 1999

Přílohy: 0

Inspekční zprávu jsem převzala dne 13. 5. 1999

razítko

Podpis ředitelky školy Sitterová V. v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání/ odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
obec Hrdějovice, Dlouhá 221, 373 61	1999-05-28	1358/99
Školský úřad České Budějovice Nerudova 59, 370 04	1999-05-28	1359/99

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
-----	-----	k inspekční zprávě nebyly podány připomínky